

OMGEVINGSDIENST

FLEVOLAND & GOOI EN VECHTSTREEK

Begroting 2019

Colofon

Auteur: **Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek**
Botter 14-15
Postbus 2341
8203 AH LELYSTAD
T. 088-6333 000
E. info@ofgv.nl
W. www.ofgv.nl

Opdracht: Begroting OFGV 2019

Versie: Door AB vastgesteld
Datum: 20 juni 2018

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	4
Inleiding.....	5
A.1. Programmaplan Milieu en Leefomgeving.....	6
A.1.1. Doelstellingen	6
A.1.2. Activiteiten	7
A.1.3. Baten en lasten programma Milieu en Leefomgeving.....	8
A.2. Paragrafen.....	9
A.2.1. Lokale heffingen.....	9
A.2.2. Weerstandsvermogen	9
A.2.3. Onderhoud kapitaalgoederen	13
A.2.4. Financiering	14
A.2.5. Bedrijfsvoering.....	15
A.2.6. Verbonden partijen.....	15
A.2.7. Grondbeleid	15
B. Financiële begroting 2019.....	16
B.1. Overzicht van baten en lasten en de toelichting	16
B.1.1. Begroting 2019 en Meerjarenraming 2020-2022	16
B.1.2. Toelichting op het overzicht van baten en lasten	19
B.1.3. Algemene dekkingsmiddelen.....	23
B.1.4. Kosten van overhead	23
B.1.5. Stelposten, vennootschapsbelasting en onvoorzien.....	24
B. 1.6. Incidentele baten en lasten.....	24
B.2. Financiële positie en toelichting	25
B.2.1. Uitgangspunten en ontwikkelingen ten opzichte van 2018	25
B.2.2. Geprognosticeerde eindbalans	25
B.2.3. Jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen	25
B.2.4. Investerings in vaste activa	25
B.2.5. Financiering	26
B.2.6. Reserves en voorzieningen	26
B.2.7. EMU-saldo	27

Voorwoord

Voor u ligt de OFGV begroting 2019. Dit is, na de gemeenteraadsverkiezingen van 22 maart, het eerste formele document uit de Planning en Control cyclus (P&C cyclus) dat u in een nieuwe bestuurssamenstelling vaststelt.

Het vorige bestuur heeft een 'beleidsarme' Kadernota opgesteld om het nieuwe bestuur de ruimte te laten eventuele eigen/nieuwe ambities voor de OFGV te formuleren. In de Kadernota zijn slechts twee inhoudelijke ontwikkelingen genoemd die de OFGV in 2019 (verder) oppakt. Het gaat dan om de voorbereidingen op de Omgevingswet en de energietransitie. Denk bij dit laatste aan bijvoorbeeld energiebesparing bij bedrijven.

De voorbereiding op de Omgevingswet is niet alleen een grote opgave voor de bevoegde gezagen maar ook voor de omgevingsdienst. Met de deelnemers werkt de OFGV aan de voorbereiding daarvan om klaar te zijn voor de invoering in 2021. Die voorbereiding is een iteratief proces. Waarin de OFGV in nauwe samenspraak en samenwerking met de partners zal optrekken. De OFGV streeft ernaar de partners maximaal te ondersteunen en te adviseren t.a.v. de invoering van de wet en de mogelijke en potentiële gevolgen voor het werk van de deelnemers en de OFGV zelf.

Over klimaat en energie zijn stevige afspraken gemaakt op wereld-, Europees- en landelijk niveau. Veel gemeenten formuleren in het verlengde daarvan, stevige ambities op deze gebieden. Vanuit de taken op het gebied van energiebesparing bij bedrijven heeft de OFGV hierin een rol. De ontwikkelingen op dit gebied gaan snel. De verwachting is dat de OFGV hier via vergunningverlening, advies en toezicht en handhaving een steeds grotere rol zal krijgen.

De begroting die voorligt is uiteraard een sluitende begroting. Het is de eerste begroting na de taakstellingsperiode over de eerste 5 jaar van de OFGV. De OFGV verwacht dan ook alle opgedragen taken binnen de voorliggende begroting uit te kunnen voeren. De basis is op orde, de OFGV biedt kwalitatief goede producten en diensten en medewerkers zijn op vele disciplines deskundig en vaardig. Wij zijn er dan ook van overtuigd dat alle opgedragen taken naar tevredenheid en met ambitie zullen worden uitgevoerd in 2019.

Met het nieuwe bestuur hoopt de OFGV snel in gesprek te komen over de ambities, de rolverdeling en de bijdrage van de OFGV daarin om de fysieke leefomgeving in uw gemeenten en provincies gezond, veilig en schoon te houden.

Lelystad, 20 juni 2018

de Voorzitter

de Secretaris

Inleiding

Voor u ligt de begroting 2019 van de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV). De begroting past binnen de kaders die het Algemeen Bestuur (AB) heeft vastgesteld. Deze kaders zijn beschreven in de Kadernota 2019. De begroting 2019 is beleidsarm opgesteld, zodat na de verkiezingen in 2018 ruimte is voor het nieuwe AB om hier eigen invulling aan te geven.

Leeswijzer

Deze programmabegroting bevat de volgende onderdelen:

Hoofdstuk A1: Het programmaplan

Dit hoofdstuk geeft antwoord op de vragen: wat willen we bereiken, hoe gaan we dat realiseren, welke kosten zijn daaraan verbonden en welke risico's lopen we? De OFGV voert een beleidsarme begroting waarin vooral de jaaropdrachten van de partners uitgevoerd worden.

Hoofdstuk A2: De paragrafen

In de paragrafen wordt behandeld hoe het weerstandsvermogen is opgebouwd, welke financieringsrisico's de OFGV loopt en wat de uitdagingen in de bedrijfsvoering zijn. De paragraaf risico's en weerstandsvermogen bevat ook de wettelijk verplichte kengetallen over solvabiliteit en liquiditeit.

Hoofdstuk B1: Baten en lasten

Dit hoofdstuk bevat de begroting en meerjarenraming, inclusief een toelichting op de verschillende begrotingsposten. De wijzigingen ten opzichte van 2018 zijn per begrotingspost weergegeven.

Hoofdstuk B2: Financiële positie

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan balansposities (activa en reserves) en aan terugkerende verplichtingen voor het personeel. Inclusief een geprognosticeerde eindbalans van de activa en passiva.

Proces

De conceptversie van de programmabegroting 2019 wordt op 14 maart 2018 door het Dagelijks Bestuur (DB) vastgesteld. Vervolgens wordt deze, samen met de voorgestelde begrotingswijziging 2018, aangeboden aan de raden en Staten van de 15 deelnemende partijen. Zij kunnen tot 13 mei 2018 zienswijzen indienen. In het DB van 23 mei 2018 worden de binnengekomen zienswijzen en de mogelijke wijzigingen van de begroting besproken.

De begroting 2019 wordt vervolgens, inclusief zienswijzen en een reactie van het DB, ter vaststelling voorgelegd aan het AB. In haar vergadering van 20 juni 2018 besluit het AB over de begroting 2019.

A. Beleidsbegroting 2019

A.1. Programmaplan Milieu en Leefomgeving

A.1.1. Doelstellingen

Vergunningverlening

De OFGV heeft als doel het afhandelen van vergunningaanvragen binnen de wettelijke termijnen. Daarnaast worden meldingen beoordeeld op juistheid en volledigheid binnen de met de partners afgesproken termijnen.

De belangrijkste aandachtspunten hierbij zijn:

1. uitvoeren afspraken opdrachtgevers;
2. tijdige en geïntegreerde vergunningen;
3. voldoen aan inhoudelijke kwaliteit;
4. bestuurlijke sturing op strategie en afstemming op ruimtelijke mogelijkheden/ambities.

Handhaving

De OFGV zet zich in voor het behouden dan wel verhogen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving (veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid). Dit wordt onder andere gedaan door het houden van toezicht op de naleving van wet- en regelgeving. Daar waar nodig wordt handhavend opgetreden. Het doel van de OFGV is dat alle controles uit de jaarprogramma's van alle deelnemende partijen worden uitgevoerd. De afhandeling van klachten gebeurt binnen de met de deelnemers afgesproken termijn.

De belangrijkste aandachtspunten hierbij zijn:

1. uitvoeren jaarlijkse uitvoeringsprogramma's deelnemers;
2. optimaal proces van toezicht en handhaving;
3. verbeteren professionaliteit medewerkers;
4. vergroten effectiviteit door risico- en informatie gestuurd handhaven;
5. effectieve piketdienst.

Beleids- en juridische expertise

De OFGV verstrekt passend en kwalitatief goed advies aan de deelnemende partijen over het ontwikkelen, inrichten en beheren van een duurzame leefomgeving. Dit geldt voor de taakgebieden bodem, water, energie, asbest, stortplaatsen, geluid, lucht, externe veiligheid en zwemwater. De kennis van vakspecialisten op bovengenoemde taakgebieden wordt net als de aanwezige juridische kennis hiervoor ingezet.

De belangrijkste aandachtspunten zijn:

1. verstrekken van specialistische adviezen aan interne en externe opdrachtgevers;
2. verstrekken van juridische adviezen aan interne en externe opdrachtgevers;
3. vertegenwoordigen van de OFGV en de partners in bezwaar- en beroepsprocedures.

A.1.2. Activiteiten

De taken van de OFGV zijn vermeld in de Producten en Diensten Catalogus (PDC). De taken van de 15 deelnemende partijen worden vertaald in uitvoeringsprogramma's. De uitvoeringsprogramma's 2019 worden het 4de kwartaal van 2018 per deelnemer opgesteld en besproken. Eind 2018 wordt het definitieve programma verstuurd. De door de deelnemende partijen aan de OFGV overgedragen zijn grotendeels basistaken conform de Wet VTH. Daarnaast zijn er deelnemers die plustaken hebben overgedragen. Dit zijn 'extra' taken die per deelnemende partij kunnen verschillen. Ook zijn er deelnemers die meerwerk hebben belegd bij de OFGV. Het uitvoeren van meerwerk gebeurt op basis van het uitbrengen van offertes.

Basistakenpakket:

- Vergunningen en meldingen, o.a.:
 - Wabo-vergunningen;
 - het milieudeel van de overige Wabo-vergunningen;
 - de omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM);
 - beoordelen van rapportages;
 - meldingen activiteitenbesluit.
- Toezicht en handhaving:
 - milieutoezicht op de Wabo-vergunningen;
 - Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM);
 - controles van bedrijven die vallen onder de meldingsplicht van het Activiteitenbesluit;
 - sloopvergunningen (asbest);
 - besluit bodemkwaliteit;
 - bodemsanering;
 - ketengericht toezicht;
 - klachten en meldingen.

Plustaken o.a.:

- Vergunningen en meldingen:
 - Ontgrondingenwet;
 - Wet Regelgeving Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens;
 - vuurwerk;
 - Waterwet;
 - Wet bodembescherming;
 - Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwembaden.
- Toezicht en handhaving:
 - nazorg stortplaatsen;
 - Provinciale verordening;
 - warmte Koude Opslag, ontgrondingen, bodem;
 - Wet Regelgeving Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens;
 - Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwembaden;
 - Wet natuurbescherming.
- Expertise:
 - adviezen op het gebied van geluid, bodem, luchtkwaliteit, externe veiligheid, klimaatbeleid en duurzaamheid, RO en bouwen;
 - Risicoregister externe veiligheid, gevaarlijke stoffen (RRGS), bijhouden van de risicokaart;
 - in opdracht uitvoeren/zorgdragen voor bodemsanering;
 - bodeminformatie;
 - invulling handhavingsbeleid;
 - regionale opleidingen en kenniscentrum OFGV;
 - projecten (zoals Handhavingsestafette e.d.).

Algemeen:

- juridische dienstverlening (vergunningverlening, handhaving en ondersteuning);
- applicatiebeheer;
- beleidsadvisering;
- informatieverstrekking.

A.1.3. Baten en lasten programma Milieu en Leefomgeving

De specificatie van de baten en lasten staat in hoofdstuk B van deze begroting.
Het totaaloverzicht van de lasten en baten is als volgt:

Overzicht baten en lasten 2019	Baten	Lasten	Saldo
Programma Milieu en Leefomgeving	12.123.093	7.501.558	4.621.534
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	-	4.569.999	-4.569.999
Vennootschapsbelasting	-	-	-
Onvoorzien	-	51.535	-51.535
Saldo van baten en lasten	12.123.093	12.123.093	0
Mutatie reserves	-	-	-
Resultaat	12.123.093	12.123.093	0

	Realisatie	Begroting incl. mitigatie (50% KPS) en Gooise Meren	Begroting volgens KPS (100%) en excl. index	Index	Begroting volgens KPS (100%) en incl. index	Meerjarenraming			
	2017	2018	2019	2019	2019	2020	2021	2022	
Totaal baten	€ 12.377.378	€ 11.767.960	€ 11.767.956	€ 355.136	€ 12.123.093	€ 12.414.016	€ 12.680.282	€ 12.973.568	
Totaal directe lasten	€ 7.182.677	€ 7.396.301	€ 7.284.077	€ 217.481	€ 7.501.558	€ 7.679.716	€ 7.842.774	€ 8.022.379	
Totaal overhead	€ 4.533.982	€ 4.321.659	€ 4.433.879	€ 136.120	€ 4.569.999	€ 4.681.507	€ 4.783.564	€ 4.895.978	
Totaal onvoorzien	€ 161.939	€ 50.000	€ 50.000	€ 1.535	€ 51.535	€ 52.792	€ 53.943	€ 55.211	
Saldo van baten en lasten	€ 498.780	€ -0	€ -0	€ -0	€ -0	€ -0	€ -0	€ -0	
Mutatie reserves	€ 230.365	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Resultaat	€ 729.145	€ -0	€ -0	€ -0	€ -0	€ -0	€ -0	€ -0	

A.2. Paragrafen

A.2.1. Lokale heffingen

De OFGV is niet bevoegd om lokale belastingen op te leggen. Deze bevoegdheid ligt bij de gemeenten en provincies. De OFGV legt wel leges op voor grondwater- en ontgrondingenvergunningen binnen de provincie Flevoland. Het legestartief wordt bepaald door Provinciale Staten van Flevoland.

A.2.2. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de risico's waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen enerzijds, en de capaciteit van middelen en mogelijkheden (weerstandscapaciteit) die de organisatie heeft om niet begrote kosten op te vangen anderzijds. Het beleid over het weerstandsvermogen is door het AB vastgesteld middels de Nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement. Het beleid bevat het risicoprofiel van de OFGV, het doel en de hoogte van de Algemene Reserve en overig weerstandsvermogen en de methode voor het kwantificeren van risico's.

Risicobeleid

Risicoprofiel

Het risicoprofiel bestaat uit de hoeveelheid risico's die een organisatie kan of wenst te accepteren. Het AB heeft besloten dat de ratio tussen beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit minimaal 1,0 moet zijn. De gekwantificeerde risico's mogen samen niet hoger zijn dan de beschikbare middelen in de weerstandscapaciteit.

Weerstandsvermogen

Tot de weerstandscapaciteit worden de volgende bestanddelen gerekend:

Bestanddeel	Incidentele Weerstandscapaciteit	Structurele weerstandscapaciteit
Algemene Reserve	X	
Bestemmingsreserves	X	
Onvoorzien		X
Begrotingsruimte		X
Stille reserves	X	
Kostenreductie (bezuinigingen)	X	

De Algemene Reserve is bedoeld als buffer om fluctuaties in de exploitatie en onverwachte tegenvallers in de toekomst op te kunnen vangen. Het rekeningresultaat wordt met de Algemene Reserve verrekend. Wanneer de maximale hoogte van 5% van het begrotingstotaal wordt overschreden, wordt in het voorstel tot resultaatbestemming een voorstel gedaan tot bestemming van dat meerdere.

Bestemmingsreserves en voorzieningen worden gebruikt om substantiële risico's respectievelijk voorziene uitgaven die verstoring werken op het begrotingsevenwicht te dekken. Een bestemmingsreserve of voorziening heeft een concreet doel. Het gaat om bestedingen voor niet-reguliere taken. Het instellen van een bestemmingsreserve of voorziening gaat gepaard met spelregels over het bestedingsdoel, de verwachte looptijd en een boven- en ondergrens van de hoogte van de reserve of voorziening.

De begrotingspost "onvoorzien" is bedoeld om onvoorziene uitgaven op het gebied van bedrijfsvoering te dekken. Samen met ruimte in de begroting zijn dit structurele (jaarlijks

terugkomende) onderdelen van de weerstandscapaciteit.

Soorten risico's

De OFGV onderscheidt operationele, tactische en strategische risico's. Operationele risico's zijn risico's in de financiële bedrijfsvoering die binnen de AO/IC van beheersmaatregelen zijn voorzien. Tactische risico's zijn risico's in de operationele processen zoals imagoschade, informatiebeveiliging en aansprakelijkheid. Beheersmaatregelen hiervoor zijn onder andere het uitvoeren van integriteitsbeleid, informatiebeveiligingsbeleid en het afsluiten van verzekeringen.

Kenmerkend aan strategische risico's is dat er sprake is van niet of nauwelijks beïnvloedbare (externe) risico's. Meestal is de kans dat het risico zich voordoet klein, terwijl de financiële gevolgen groot kunnen zijn. De OFGV verstaat onder strategische risico's onder meer:

- a. exploitatieverlies door kostenstijging;
- b. exploitatieverlies door opbrengstendaling;
- c. schaalnadeel door vermindering van taken;
- d. productiviteitsverlies door ziekteverzuim;
- e. productiviteitsverlies door inefficiëntie.

Risicokwantificatie

De risico's met een ingeschatte waarde van € 50.000 en hoger worden benoemd en opgenomen in een risicoregister. Kleinere risico's vormen een onderdeel van reguliere bedrijfsvoering. Per risico worden de beheersmaatregelen geformuleerd en uitgevoerd. Het doel hiervan is de risico's en de impact van deze risico's (welk bedrag is er mee gemoeid) te verkleinen. De vermenigvuldiging van de wegingsfactoren voor kans en impact levert de kwantificatie van het risico op. Dit is het benodigd weerstandsvermogen voor het risico.

De tabel op de volgende pagina bevat het totaaloverzicht van alle risico's met hun wegingsfactoren voor kans en impact. De tabel bevat de optelsom van de benodigde weerstandscapaciteit.

Benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit 2019

Aanwezige weerstandscapaciteit	Saldo 2019
Vrije weerstandscapaciteit	
Algemene Reserve	€ 575.000
Onvoorzien	€ 50.000
Totaal vrije weerstandscapaciteit	€ 625.000
Niet vrije weerstandscapaciteit	
Bestemmingsreserve innovatie en ontwikkeling	€ 300.000
Totaal niet vrije weerstandscapaciteit	€ 300.000

De vrije beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt in 2019 naar schatting € 625.000. De benodigde weerstandscapaciteit komt uit op € 247.500. De verhouding tussen het vrije beschikbare en benodigde weerstandsvermogen is 2,5 wat conform de NARIS classificatie uitstekend is.

Tabel risico's en benodigd weerstandsvermogen

In de begroting zijn de belangrijkste (financiële) risico's voor de OFGV vermeld. In deze jaarstukken is het vernieuwde model voor risicobeoordeling en -kwantificering gehanteerd. Dit is aanbevolen door het Ministerie van BZK. Zie Nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement 2015. Op de volgende pagina's is de stand van zaken weergegeven.

	Omschrijving risico	Effect	Beheersmaatregel	Financieel	Klasse Impact	Wegingsfactor Impact	Klasse Frequentie	Wegingsfactor Frequentie	Benodigde weerstands-capaciteit
1	Indexering	Exploitatieverlies	Kostenbesparing inkoop Vacatures niet invullen	€ 0					€ 0
2	Omvang takenpakket	Schaalnadeel	Friciekosten voor partner Flexibele schil	€ 0					€ 0
3	Eisen aan de taakuitvoering	Productiviteitsverlies	Uniforme uitvoering in PDC	€ 182.757	3	€ 175.000	3	0,50	€ 87.500
4	Opbrengsten	Exploitatieverlies	Businessplan opleidingscentrum Inzicht uitvoering takenpakket Wet- en regelgeving volgen	€ 307.504	4	€ 625.000	2	0,20	€ 125.000
5	Ziekteverzuim	Productiviteitsverlies	Verzuimbeleid Flexibele schil	€ 182.667	3	€ 175.000	2	0,20	€ 35.000
Totaal benodigde weerstandscapaciteit									€ 247.500

Klasse / Impact	Financieel	Wegingsfactor
1	< 50.000	€ 25.000
2	50.001 – 100.000	€ 75.000
3	100.001 – 250.000	€ 175.000
4	250.001 – 1.000.000	€ 625.000
5	> 1.000.000	€ 1.000.000

Klasse / Frequentie	Kans	Wegingsfactor
1	1 keer per 10 jaar of minder	0,10
2	1 keer per 5-10 jaar	0,20
3	1 keer per 2-5 jaar	0,50
4	1 keer per 1-2 jaar	0,75
5	1 keer per jaar of meer	1,00

Classificatie	Weerstandsvermogen	Beoordeling
A	>2	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

1. Indexering

Vanaf 2019 worden de budgetten geïndexeerd en vervalt dit risico.

2. Omvang takenpakket

Deelnemende partijen die zich gesteld zien voor bezuinigingsopdrachten bekijken de mogelijkheden om deze bezuinigingen te realiseren bij hun verbonden partijen. Het AB heeft besloten dat de kosten van taakwijziging als gevolg van een kleinere of grotere opdracht voor rekening van de veroorzakende partner komen. De brandveiligheidstaken van de gemeente Lelystad worden in de toekomst ondergebracht bij de Brandweer Flevoland. Conform de afspraak betekent dit dat de gemeente Lelystad verantwoordelijk is voor de kosten van deze taakwijziging. Hierdoor is er geen weerstandvermogen bij de OFGV nodig.

3. Eisen aan de taakuitvoering

De begroting is gebaseerd op een uniforme VTH-procesgang. Afwijkende situaties per deelnemer (zoals het niet digitaal aanleveren van dossiers of het stellen van afwijkende eisen) zetten de efficiencydoelstellingen onder druk. De tegenvallende efficiency wordt geschat op 2% van de loonsom en komt uit op € 183.000.

Begroting 2019

In de Producten en Diensten Catalogus (PDC) worden standaard producten en diensten aangeboden die voor alle deelnemende partijen gelijk zijn. Afwijkende eisen zijn toegestaan, maar worden apart geprijsd. Door de invoering van de Kostprijsystematiek (KPS) zijn deze producten uniformer geworden, daardoor neemt de kans op het risico af.

4. Opbrengsten

In de begroting 2019 is de taakstellende bezuiniging aan de inkomstenkant van de begroting opgenomen. De OFGV blijft meer inkomsten genereren door meer taken voor de deelnemers uit te voeren. Ook het organiseren van opleidingen voor andere overheden zorgt voor extra inkomsten c.q. levert profijt op voor de eigen opleidingsbehoeften. Het risicobedrag is ter grootte van de openstaande taakstelling in 2019 € 307.500.

Begroting 2019

De omschrijving van het basistakenpakket in de wet VTH is van invloed op de taken die deelnemende partijen door de OFGV laten uitvoeren. Met diverse deelnemers vinden gesprekken plaats over uitbreiding van het takenpakket. De OFGV voert met ingang van 2017 asbesttaken voor de gemeente Dronten en Gooise Meren uit. Daarnaast vertoont de omzet van het Kenniscentrum OFGV een stijgende lijn.

5. Ziekteverzuim

In de begroting is een budget opgenomen van 1% van de salarissom voor inhuur ter vervanging van langdurig zieken. In geval van een hoger ziekteverzuim is er sprake van productiviteitsverlies. Het risicobedrag is bepaald op 3% van de salarissom minus het beschikbare inhuurbudget en bedraagt € 183.000.

Begroting 2019

Door aandacht te blijven besteden aan kort verzuim (onder andere door het voeren van frequent verzuim gesprekken), trainingen, het verzorgen van informatie over gezondheid en vitaliteit en het focussen op wat de medewerker nog wél kan bij ziekte, heeft het ziekteverzuim in 2017 weinig invloed gehad op de taakuitvoering. Het risico blijft daarom laag.

Kengetallen

De paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing bevat vijf financiële kengetallen. De berekenwijze van de kengetallen is vastgelegd in een ministeriële regeling. Mede op basis van deze kengetallen geeft deze paragraaf bestuurders inzicht in de financiële positie van de OFGV. De indicatoren zijn een grofmazig instrument om een volwaardige uitspraak te kunnen doen over de financiële positie van een organisatie.

Kengetallen	Indicatoren OFGV		
	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Netto schuld quote	-8 %	-0,3 %	-0,3 %
Netto schuld quote gecorrigeerd voor alle leningen	-8 %	-0,3 %	-0,3 %
Solvabiliteitsratio	31 %	18 %	18 %
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Structurele exploitatieruimte	3 %	-3 %	-3 %
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Netto schuld quote

De netto schuld quote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de OFGV ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De tabel presenteert hiernaast ook de schuldquote gecorrigeerd voor de leningen die de OFGV heeft uitstaan (deze middelen vloeien immers op termijn terug). Omdat bij de OFGV de bezittingen groter zijn dan de schuldenlast, ontstaat een negatieve schuld quote. Op beide indicatoren scoort de OFGV goed. Dit omdat de OFGV geen leningen heeft en dus ook geen rente en aflossingen betaalt.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de bezittingen (balanstotaal) zijn gefinancierd uit eigen middelen (eigen vermogen). Dit geeft inzicht in de mate waarin de OFGV in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De OFGV scoort op begrotingsbasis 18% op deze indicator. Volgens de VNG-norm is 50% een gezonde indicator, dat wil zeggen dat de helft van de balans uit eigen middelen bestaat. De OFGV scoort lager omdat de OFGV conform het door het AB vastgestelde risicobeleid beperkt is in het aanhouden van reserves.

Grondexploitatie

Het financiële kengetal 'grondexploitatie' geeft aan hoe groot de investeringen in grondposities (boekwaarde) zijn ten opzichte van de jaarlijkse baten. Deze indicator is niet van toepassing omdat de OFGV geen grondposities heeft.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voorbeelden van structurele baten zijn de partnerbijdragen. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten en kapitaallasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. De indicator 'structurele exploitatieruimte' geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte is. Dit laat zien in hoeverre de OFGV in staat is om structurele tegenvallers op te vangen. Volgens de VNG-norm is 0,6% een gezonde indicator, dat wil zeggen dat er structureel 'geld over' is op de begroting. De OFGV scoort negatief omdat de bijdragen van de deelnemende partijen lager zijn dan de structurele uitgaven. Dit wordt veroorzaakt door de bezuinigingstaakstelling.

Belastingcapaciteit

Het financiële kengetal 'belastingcapaciteit' geeft aan hoe belastingtarieven zich verhouden tot het landelijk gemiddelde. Deze indicator is niet van toepassing omdat de OFGV geen belastingen heft.

A.2.3. Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen bevat op grond van het BBV in ieder geval de volgende kapitaalgoederen: wegen, riolering, water, groen en gebouwen.

Voor de OFGV is geen van deze onderdelen van toepassing. Het gebouw waarin de

OFGV is gevestigd wordt gehuurd. Voor de activa van de OFGV en de steunpunten groene handhaving is een meerjarig onderhoudsplan opgesteld.

A.2.4. Financiering

Gegeven de Wet FIDO (Wet Financiering Decentrale Overheden) is elke overheid of Gemeenschappelijke Regeling (GR) verplicht om een financieringsparagraaf in haar begroting en jaarrekening op te nemen. Daarin worden de ontwikkelingen aangegeven met betrekking tot de kasgeldlimiet, de ontwikkelingen wat betreft de rente-risiconorm, de verwachte toename/afname van geldleningen of uitzettingen en het verdere beleid ten aanzien van treasury.

De randvoorwaarden waarbinnen de treasury zich kan en mag bewegen zijn geformuleerd in het *treasurystatuut*. Uiteraard valt dit binnen het wettelijke kader zoals gesteld door de Wet FIDO. Het *treasurystatuut* is aangepast naar het wettelijk verplichte schatkistbankieren: overtollige middelen tot € 200.000 worden aangehouden in rekening-courant bij de BNG, het meerdere wordt aangehouden bij de schatkist.

Rentevisie

Tijdens het opstellen van deze conceptbegroting heeft de OFGV geen leningen lopen en worden geen leningen voorzien. Mochten die in 2019 toch nodig blijken voor bijvoorbeeld investeringen, dan wordt voorzichtigheidshalve een lange termijn rente van 4,0% gehanteerd.

Risicobeheer

Deze paragraaf geeft een inschatting van de risico's die de OFGV gedurende de begroting kan lopen. Onder risico's worden verstaan koers- en valutarisico's en de risico's ten aanzien van rente.

Koers -en valutarisico

Koersrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. De OFGV bezit geen derivaten, daardoor is er geen sprake van koersrisico. Valutarisicobeheer is het beheersen van risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat op een bepaald moment de waarde van de vreemde valuta's, uitgedrukt in eigen valuta, afwijkt van wat er verwacht werd op het beslissingsmoment. De OFGV bezit geen vreemde valuta, daardoor is er geen sprake van valutarisico.

Renterisico's

Renterisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat in de rentelasten van het vreemd vermogen hoger en/of de renteopbrengsten van activa lager zijn dan geraamd. De Wet FIDO hanteert voor de beheersing van het renterisico de kasgeldlimiet en de rente risiconorm. De wet normeert via percentages het maximale risico dat een gemeenschappelijke regeling mag lopen op de vaste (de rente risiconorm) en de vlottende schuld (de kasgeldlimiet).

Rente-risiconorm

Aangezien de OFGV geen langlopende schulden heeft, is er geen sprake van een mogelijk risico. Uit de liquiditeitsplanning blijkt dat de OFGV het hele jaar een positief banksaldo heeft.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft tot doel de renterisico's op kortlopende (opgenomen) geldleningen te beperken. Jaarlijks wordt door het ministerie aangegeven, welk bedrag een overheid mag financieren met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Het betreft een percentage van het totaal van de begroting. Deze limiet mag gedurende het begrotingsjaar in principe niet

overschreden worden. Als deze kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld omgezet worden in een langlopende schuld. De toegestane kasgeldlimiet 2019 is als volgt:

Het bij ministeriele regeling vastgestelde percentage 8,2% * het begrotingstotaal ad € 12.123.093 = € 994.094.

Dit betekent dat de omvang van de vlottende korte schuld min de vlottende middelen dit bedrag niet mag overschrijden. Aangezien de OFGV geen kortlopende schulden heeft, wordt de norm niet overschreden.

Financieringssystematiek

Deze begroting is opgesteld met de bijdrage van de deelnemers berekend op basis van de Kostprijsystematiek (KPS). De KPS is ingevoerd met ingang van 1 januari 2018, waarbij de bijdrage ligt voor de jaren 2018-2020 vast.

A.2.5. Bedrijfsvoering

Onder bedrijfsvoering vallen de activiteiten op het gebied van HRM, Communicatie, Office Management, Informatiemanagement, Facilitair en Control. Voor het jaar 2019 heeft de OFGV de volgende speerpunten:

- Voortgaan met investeren in medewerkers (zowel ontwikkeling als vitaliteit) en in de werving van toekomstig personeel (via de arbeidsmarktcommunicatie en het "Gilde-leren"- programma).
- De wet normalisering rechtspositie ambtenaren zal naar verwachtingen per 1 januari 2020 in werking treden. Het belangrijkste gevolg is dat de arbeidsrechtelijke (rechts)positie van ambtenaren gelijk is aan die van werknemers in het private bedrijfsleven. In 2019 wordt de invoering van deze wet verder voorbereid. Bij het opstellen van deze begroting is het financiële effect van de invoering van deze wet nog niet bekend. Op termijn kan er sprake zijn van zowel een structurele kostenverhoging (loonkosten) als eventuele frictie kosten (nodige aanpassingen op de invoering van de wet).
- Op 1 januari 2019 heeft de OFGV een vernieuwde ICT infrastructuur en nieuwe VTH-applicaties. Er wordt door de ICT/DIM gewerkt aan het efficiënter inrichten van de processen door o.a. digitale checklists voor toezicht, aansluiten op de landelijke standaarden, informatie op kaart en informatie-uitwisseling met de partners.
- De publicaties in het kader van de onder andere Wet milieubeheer, Awb en Wabo worden digitaal gepubliceerd via officiële bekendmakingen.nl. Alles op één plek publiceren is overzichtelijker en transparanter. Hierdoor kunnen de termijnen van de publicatie beter worden bewaakt. Het levert daarbij een efficiëntieslag op in het werkproces bij zowel vergunningverlening als administratie.

A.2.6. Verbonden partijen

De Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Almere, Blaricum, Dronten, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Lelystad, Noordoostpolder, Urk, Weesp, Wijdmeren en Zeewolde, de provincie Flevoland en de provincie Noord-Holland.

De OFGV heeft zelf geen verbonden partijen.

A.2.7. Grondbeleid

Het grondbeleid omvat het instrumentarium dat een gemeente of provincie ter beschikking heeft om de vastgestelde ruimtelijke en deels ook economische doelstellingen te realiseren. De OFGV is niet bevoegd om een (eigen) grondbeleid op te stellen.

B. Financiële begroting 2019

B.1. Overzicht van baten en lasten en de toelichting

B.1.1. Begroting 2019 en Meerjarenraming 2020-2022

LASTEN		Realisatie	Begroting incl. mitigatie (50 % KPS) en Gooise Meren	Begroting volgens KPS (100 %) en excl. index	Index	Begroting volgens KPS (100 %) en incl. index	Meerjarenraming		
Nummer	Post	2017	2018	2019	2019	2019	2020	2021	2022
1	PERSONEEL								
1.1a	Salarissen	€ 7.809.526	€ 8.865.689	€ 8.865.685	€ 272.177	€ 9.137.862	€ 9.360.825	€ 9.564.891	€ 9.789.666
1.1b	Samenwerking bedrijfsvoering	€ 84.919	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
1.1c	Flexibele schil	€ 630.825	€ 30.000	€ 30.000	€ 921	€ 30.921	€ 31.675	€ 32.366	€ 33.127
1.1d	Inhuur bij ziekte	€ 77.909	€ 88.745	€ 88.745	€ 2.724	€ 91.469	€ 93.701	€ 95.744	€ 97.994
	Subtotaal personeelskosten	€ 8.603.179	€ 8.984.434	€ 8.984.430	€ 275.822	€ 9.260.252	€ 9.486.202	€ 9.693.001	€ 9.920.787
1.2	Opleidingskosten	€ 431.096	€ 338.699	€ 338.699	€ 10.398	€ 349.097	€ 357.615	€ 365.411	€ 373.998
1.3	Algemene personeelskosten	€ 441.423	€ 439.516	€ 439.516	€ 13.493	€ 453.009	€ 464.063	€ 474.179	€ 485.322
1.4	Frictiekosten vertrek personeel	€ 178.458	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
3	KAPITAALLASTEN								
3.1	Afschrijving ICT	€ 68.866	€ 108.000	€ 108.000	€ 3.316	€ 111.316	€ 114.032	€ 116.518	€ 119.256
3.2	Afschrijving Meubilair	€ 30.018	€ 30.000	€ 30.000	€ 921	€ 30.921	€ 31.675	€ 32.366	€ 33.127
3.3	Afschrijving Verbouwing	€ 39.819	€ 40.800	€ 40.800	€ 1.253	€ 42.053	€ 43.079	€ 44.018	€ 45.052
4	INDIRECTE KOSTEN								
4.1	Huisvesting (pandgebonden)	€ 271.140	€ 305.000	€ 305.000	€ 9.364	€ 314.364	€ 322.034	€ 329.054	€ 336.787
4.2	Huisvesting (niet-pandgebonden)	€ 158.427	€ 130.000	€ 130.000	€ 3.991	€ 133.991	€ 137.260	€ 140.253	€ 143.549
4.3	Informatiemanagement	€ 633.663	€ 644.247	€ 644.247	€ 19.778	€ 664.025	€ 680.228	€ 695.057	€ 711.390
4.4	Wagenpark	€ 89.217	€ 110.000	€ 110.000	€ 3.377	€ 113.377	€ 116.143	€ 118.675	€ 121.464
4.5	Diverse kosten	€ 172.125	€ 179.880	€ 179.880	€ 5.522	€ 185.402	€ 189.926	€ 194.067	€ 198.627
4.6	Accountant	€ 27.300	€ 25.000	€ 25.000	€ 768	€ 25.768	€ 26.396	€ 26.972	€ 27.605
4.7	HRM	€ 69.028	€ 65.000	€ 65.000	€ 1.996	€ 66.996	€ 68.630	€ 70.126	€ 71.774
5	ONVOORZIEN								
5.1	Onvoorzien	€ 16.319	€ 50.000	€ 50.000	€ 1.535	€ 51.535	€ 52.792	€ 53.943	€ 55.211
5.5	Dotatie voorziening oninbare vordering	€ 145.621	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5.3	Taakstelling afname taken Flevoland	€ -	€ -86.000	€ -86.000	€ -2.640	€ -88.640	€ -90.803	€ -92.783	€ -94.963
	Subtotaal	€ 11.375.699	€ 11.364.576	€ 11.364.572	€ 348.892	€ 11.713.464	€ 11.999.273	€ 12.260.857	€ 12.548.987
6	DIRECTE PRODUCTIEKOSTEN								
6.1	Directe productiekosten Flevoland	€ 122.116	€ 182.800	€ 182.800	€ 5.612	€ 188.412	€ 193.009	€ 197.217	€ 201.851
6.2	Directe productiekosten Almere	€ 1.200	€ 1.200	€ 1.200	€ 37	€ 1.237	€ 1.267	€ 1.295	€ 1.325
6.3	Directe productiekosten Gooise Meren	€ -	€ 11.584	€ 11.584	€ 356	€ 11.940	€ 12.231	€ 12.498	€ 12.791
6.4	Directe productiekosten Noord-Holland	€ 6.316	€ 7.800	€ 7.800	€ 239	€ 8.039	€ 8.236	€ 8.415	€ 8.613
7	OVERIGE KOSTEN								
7.1	BSBm	€ 27.577	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7.2	Omgevingsveiligheid	€ 141.867	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7.3	Energiebesparing	€ 87.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7.4	Gildemodel	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7.5	Diverse subsidies	€ -	€ 200.000	€ 200.000	€ -	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
7.6	Eenm. terugtrekken taken Flevoland	€ 64.917	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7.7	Innovatieproject Project X	€ 31.907	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7.8	Innovatieproject Duurzaam Erf	€ 20.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7.9	Innovatieproject Bodeminformatie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal		€ 11.878.599	€ 11.767.960	€ 11.767.956	€ 355.136	€ 12.123.093	€ 12.414.016	€ 12.680.282	€ 12.973.568

BATEN		Realisatie	Begroting incl. mitigatie (50 % KPS) en Gooise Meren	Begroting volgens KPS (100 %) en excl. index	Index	Begroting volgens KPS (100 %) en incl. index	Meerjarenraming		
Nummer	Post	2017	2018	2019	2019	2019	2020	2021	2022
1	BIJDRAGEN DEELNEMERS								
1.1	Almere	€ 1.010.193	€ 861.968	€ 722.454	€ 22.179	€ 744.633	€ 762.802	€ 779.431	€ 797.748
1.2	Lelystad	€ 1.359.648	€ 1.448.497	€ 1.548.634	€ 47.543	€ 1.596.177	€ 1.635.124	€ 1.670.769	€ 1.710.033
1.3	Zeewolde	€ 702.028	€ 675.232	€ 654.895	€ 20.105	€ 675.000	€ 691.470	€ 706.544	€ 723.148
1.4	Flevoland	€ 3.778.539	€ 3.447.249	€ 3.165.138	€ 97.170	€ 3.262.307	€ 3.341.908	€ 3.414.761	€ 3.495.008
1.5	Urk	€ 274.538	€ 254.283	€ 236.468	€ 7.260	€ 243.727	€ 249.674	€ 255.117	€ 261.112
1.6	Dronten	€ 733.968	€ 797.362	€ 866.359	€ 26.597	€ 892.956	€ 914.744	€ 934.686	€ 956.651
1.7	Noordoostpolder	€ 803.108	€ 935.765	€ 1.073.280	€ 32.950	€ 1.106.230	€ 1.133.222	€ 1.157.926	€ 1.185.137
1.8	Noord Holland	€ 517.352	€ 666.622	€ 819.834	€ 25.169	€ 845.003	€ 865.621	€ 884.491	€ 905.277
1.9	Gooise Meren	€ 787.504	€ 805.104	€ 761.823	€ 23.388	€ 785.211	€ 804.370	€ 821.906	€ 841.221
1.10	Hilversum	€ 221.911	€ 230.289	€ 240.447	€ 7.382	€ 247.828	€ 253.875	€ 259.410	€ 265.506
1.11	Weesp	€ 379.484	€ 351.542	€ 327.695	€ 10.060	€ 337.755	€ 345.996	€ 353.539	€ 361.847
1.12	Huizen	€ 227.589	€ 201.246	€ 177.038	€ 5.435	€ 182.473	€ 186.926	€ 191.001	€ 195.489
1.13	Wijdmeren	€ 369.911	€ 391.225	€ 415.856	€ 12.767	€ 428.623	€ 439.082	€ 448.654	€ 459.197
1.14	Blaricum	€ 59.328	€ 97.046	€ 135.382	€ 4.156	€ 139.538	€ 142.942	€ 146.059	€ 149.491
1.15	Laren	€ 88.992	€ 106.187	€ 124.309	€ 3.816	€ 128.126	€ 131.252	€ 134.113	€ 137.265
Subtotaal		€ 11.314.093	€ 11.269.615	€ 11.269.611	€ 345.977	€ 11.615.588	€ 11.899.009	€ 12.158.407	€ 12.444.130
2	ANDERE BIJDRAGEN								
2.1	Rijksbijdrage BSB	€ 27.577	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2.2	Prov. bijdrage Omgevingsveiligheid	€ 141.867	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2.3	Rijksbijdrage Energiebesparing	€ 87.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2.4	Subsidie Gildemodel	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2.5	Opbrengsten opleidingscentrum	€ 228.526	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2.6	Overige opbrengsten	€ 513.399	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2.7	Diverse subsidies	€ -	€ 200.000	€ 200.000	€ -	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
2.8	Bijdrage terugtrekken taken Flevoland	€ 64.917	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
3	TAAKSTELLEND INKOMSTEN								
		€ -	€ 298.345	€ 298.345	€ 9.159	€ 307.504	€ 315.007	€ 321.874	€ 329.439
Totaal		€ 12.377.378	€ 11.767.960	€ 11.767.956	€ 355.136	€ 12.123.093	€ 12.414.016	€ 12.680.282	€ 12.973.568

	Realisatie	Begroting incl. mitigatie (50 % KPS) en Gooise Meren	Begroting volgens KPS (100 %) en excl. index	Index	Begroting volgens KPS (100 %) en incl. index	Meerjarenraming		
	2017	2018	2019	2019	2019	2020	2021	2022
Totaal baten	€ 12.377.378	€ 11.767.960	€ 11.767.956	€ 355.136	€ 12.123.093	€ 12.414.016	€ 12.680.282	€ 12.973.568
Totaal directe lasten	€ 7.182.677	€ 7.396.301	€ 7.284.077	€ 217.481	€ 7.501.558	€ 7.679.716	€ 7.842.774	€ 8.022.379
Totaal overhead	€ 4.533.982	€ 4.321.659	€ 4.433.879	€ 136.120	€ 4.569.999	€ 4.681.507	€ 4.783.564	€ 4.895.978
Totaal onvoorzien	€ 161.939	€ 50.000	€ 50.000	€ 1.535	€ 51.535	€ 52.792	€ 53.943	€ 55.211
Saldo van baten en lasten	€ 498.780	€ -0	€ -0	€ -0	€ -0	€ -0	€ -0	€ -0
Mutatie reserves	€ 230.365	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat	€ 729.145	€ -0	€ -0	€ -0	€ -0	€ -0	€ -0	€ -0

Bij het opstellen van de begroting 2019 is onder meer uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

- Deze begroting is opgesteld met de bijdragen van de deelnemers berekend op basis van de in 2017 vastgestelde Kostprijsystematiek (KPS);
- Onderdeel van de bestuurlijke afspraken bij de invoering van de KPS is dat de bijdrage per deelnemer voor de jaren 2018-2020 vastligt. Hiermee zijn de financiële middelen van de OFGV geborgd;
- In 2018 worden de gevolgen van de invoering van de KPS op de verdeling van de bijdragen van de deelnemers conform AB besluit van 20 december 2017 gemitigeerd (50% in 2018);
- In 2019 zijn de bijdragen berekend volgens de KPS zonder mitigatie (100% in 2019);
- Het begrotingstotaal in 2019 wordt verhoogd met loon- en prijsindexatie;
- In de begroting wordt uitgegaan van de voorspelling van het reële accres in de "Meicirculaire gemeentefonds 2017" die voor 2019 uitgaat van een accres van 3,07%;
- Basis voor de geïndexeerde begroting 2019 is de begroting 2018 met volledig doorgevoerde KPS. Dit wordt gedaan om te voorkomen dat de eenmalige mitigatiestap in 2018 een structurele doorwerking heeft in de bijdragen van de deelnemers ook na 2018;
- De wijziging van de bijdrage van Gooise Meren van € 91.320 naar aanleiding van de uitvoering van de asbesttaak wordt in de begroting 2018 structureel verwerkt. Deze structurele begrotingswijziging gaat voor zienswijzen naar de raden en Staten en voor een besluit naar het AB samen met deze ontwerpbegroting en is alvast daarin verwerkt;
- Op het moment van het opstellen van de begroting zijn de financiële gevolgen van de voor aangekondigd voornemens van de gemeente Lelystad om de brandveiligheidstaken bij Brandweer Flevoland onder te brengen nog niet bekend en daarom niet opgenomen in de begroting. Zodra hierover duidelijkheid bestaat zal dit via een begrotingswijziging worden aangepast.

B.1.2. Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Het begrotingstotaal in 2019 wordt verhoogd met loon- en prijsindexatie. Hierbij wordt uitgegaan van de voorspelling van het reële accres in de “Meicirculaire gemeentefonds 2017” die voor 2019 uitgaat van een accres van 3,07%.

In de begroting is om de volgende redenen van het maximum van het voorspelde reële accres uitgegaan:

- loonstijging in 2018 met 3,25%: dit heeft een doorwerkend effect en is bij de verhouding tussen personele en overige lasten circa 80/20 voor ruim 80% van invloed op begroting;
- tariefstelling in 2018 van de Gemeente Lelystad voor het uitvoeren van de salarisadministratie: deze is verhoogd met 2,9%;
- diverse kostenstijgingen waaronder de huurprijs door de provincie Flevoland (vanaf 2012 jaarlijks verhoogd volgens index en voor 2018 met 1,4%). De ICT-kosten stijgen jaarlijks met gemiddeld 2,9%.

In de onderstaande tabel zijn deze procentuele verhogingen afgezet tegen de kosten en is de totale index berekend:

Lasten	Begroting 2018	Index 2018, %	Index 2018, €	Wegings- factor	Berekening totaal index
Personeel	9.762.649	3,25%	317.286	84%	2,74%
Huisvesting	435.000	1,40%	6.090	4%	0,05%
ICT	644.247	2,90%	18.683	6%	0,16%
Diverse kosten excl. subsidies	726.064	2,60%	18.878	6%	0,16%
Totaal	11.567.960		360.937	100,00%	3,11%

Gemiddeld genomen hebben de bovengenoemde stijgingen een doorwerkend effect van 3,11% op de begroting van 2019. In onze begroting gaan wij uit van 3,07%, de voorspelling van het maximale reële accres in de “Meicirculaire gemeentefonds 2017”.

Lasten

Personeelskosten

Het begrotingsbedrag voor salarissen, flexibele schil en inhuur bedraagt in 2019 € 9.260.000. Ten opzichte van de oorspronkelijke meerjarenschijf uit de begroting 2018 is het bedrag met € 173.000 gestegen in verband met de overdacht van de asbesttaken door de gemeenten Dronten en Gooise Meren en de verhoging van het indexpercentage.

Opleidingskosten

Het budget voor opleidingskosten is nodig voor de voorgeschreven kwaliteitsverbetering van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Ook het bijhouden van bestaande kennis in het kader van aanpassingen in wet- en regelgeving zullen op dit budget drukken. De raming voor 2019 bedraagt € 349.000 en is ten opzichte van de oorspronkelijke meerjarenschijf uit de begroting 2018 verhoogd met € 7.000 in verband met de taakoverdracht asbest van de gemeente Gooise Meren en de verhoging van het indexpercentage.

Algemene personeelskosten

Het budget voor algemene personeelskosten bedraagt € 453.000 en is verhoogd met € 8.000 in verband met de taakoverdracht van de gemeente Gooise Meren en de verhoging van het indexpercentage. Het budget is bestemd voor de vergoedingen aan personeel zoals reiskosten, piket en overwerk, en voor personeelsgerelateerde kosten zoals werkkleding, OR/GO en personeelsvereniging.

Afschrijvingen

De raming van de afschrijvingen is als volgt:

Activa	Geraamde Investering	Termijn	Afschrijving
Verbouwing pand	€ 420.526	10 jaar	€ 42.053
Meubilair	€ 309.210	10 jaar	€ 30.921
ICT hardware (computers, laptops, tablets)	€ 221.085	3 jaar	€ 73.695
ICT hardware (TV+TC+deurdisplay)	€ 56.689	5 jaar	€ 11.338
Telefoons	€ 52.566	2 jaar	€ 26.283
Totaal afschrijvingen			€ 184.289

De afschrijvingskosten voor de handhavingsschepen van de provincie Flevoland zijn verwerkt in de directe productiekosten. Deze kosten worden niet door overige deelnemers betaald en zijn daarom niet opgenomen onder de reguliere kapitaallasten.

Huur en services

De pandgebonden huisvestingslasten zijn de huurlasten zoals overeengekomen met de verhuurder. Het huidige huurcontract wordt jaarlijks verhoogd met de CBS index huurprijzen. Ook bevat deze post de andere lasten verbonden aan de huisvesting zoals gas-water-licht, verzekering, belasting, schoonmaak en beveiliging. Het begrotingsbedrag bedraagt € 314.000.

Huisvesting (niet-pandgebonden)

De dienstgebonden huisvestingslasten betreft het budget van € 134.000 voor meubilair, inrichting, catering en dergelijke.

Informatiemanagement

De kosten voor informatiemanagement betreffen kosten van hardware, software, onderhoud en dergelijke. Het budget bedraagt € 664.000.

Wagenpark

Het budget voor het wagenpark van € 113.000 is bestemd voor de leasekosten van handhavingstvoertuigen.

Diverse kosten

Het budget voor diverse kosten bedraagt € 185.000 en is bestemd voor kosten zoals porti, kantoorartikelen, telefoonkosten, verzekeringen en dergelijke. Er is toename ten opzichte van de oorspronkelijke meerjarenschijf uit de begroting 2018 met € 11.000. Dit komt door de taakoverdracht van de gemeenten Dronten en Gooise Meren en de verhoging van de indexpercentage.

Accountant

Het budget is bestemd voor de accountantscontrole en bedraagt € 26.000.

HRM

Het budget van € 67.000 is bestemd voor diverse kosten op het gebied van HRM zoals arbo en integriteit.

Onvoorzien

Het bedrag voor onvoorzien bedraagt in 2019 € 51.500. Het budget onvoorzien maakt deel uit van het weerstandsvermogen en is bestemd voor risico's in de bedrijfsvoering.

Taakstelling afname taken Flevoland

Over de wijze waarop de frictiekosten als gevolg van het verminderen van de bodemtaken door de provincie Flevoland per 1 januari 2016 moeten worden bekostigd, vindt nog overleg plaats. De financiële uitkomst van die discussie zal in de definitieve begroting worden meegenomen.

Directe productiekosten

Directe productiekosten zijn budgetten van deelnemers die nodig zijn voor het uitvoeren van specifieke taken. Deze directe productiekosten worden niet procentueel verdeeld over alle deelnemers maar worden door de specifieke deelnemers overgedragen aan de Omgevingsdienst. De specificatie is als volgt:

DIRECTE PRODUCTIEKOSTEN PROVINCIE FLEVOLAND		
Lasten	Groene handhaving kapitaallasten vaartuigen	€ 30.921
	Groene handhaving vaartuigen	€ 51.535
	Groene handhaving services	€ 7.215
	Groene handhaving steunpunten	€ 38.136
	Advertenties milieuwetten	€ 36.075
	Extern advies vergunningverlening	€ 18.450
	Extern advies handhaving	€ 18.450
	Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden	€ 20.614
	Uitvoering geluidbeleid	€ -
	Beheer grondwatermeetnet	€ 106.162
Subtotaal		€ 327.556
Baten	Legesheffing vergunningen	€ 133.991
	Vergoeding groene handhaving randmeren	€ 5.154
Totaal Provincie Flevoland		€ 188.412

DIRECTE PRODUCTIEKOSTEN GEMEENTE ALMERE		
	Deelname Integrale Milieutaakstelling Glastuinbouw + Convenant Glastuinb & Milie	€ -
	Geluidsmeter	€ 1.237
Totaal Gemeente Almere		€ 1.237

DIRECTE PRODUCTIEKOSTEN GEMEENTE GOOISE MEREN		
	Algemeen uitbesteed werk	€ 11.940
Totaal Gemeente Gooise Meren		€ 11.940

DIRECTE PRODUCTIEKOSTEN PROVINCIE NOORD-HOLLAND		
	Advertentie-, onderzoek en kadasterkosten	€ 8.039
Totaal Provincie Noord-Holland		€ 8.039

Deze budgetten worden net als de rest geïndexeerd.

Overige kosten

In deze begroting is een schatting opgenomen van de subsidies die in 2019 worden ontvangen en die tot uitgaven leiden. Hoewel er nog geen beschikkingen zijn ontvangen, is een schatting van € 200.000 gezien voorgaande jaren haalbaar. Denk aan subsidies voor Omgevingsveiligheid, Energiebesparing en andere onderwerpen.

Baten

Bijdragen partners

De bijdragen van de deelnemende partijen aan de begroting van 2019 is berekent op basis van de Kostprijsystematiek (100%) conform het AB besluit van 20 december 2017. Met de KPS wordt de kostenverdeling tussen de deelnemende partijen in overeenstemming gebracht met de werkzaamheden die voor de verschillende partijen worden uitgevoerd.

In de afgelopen jaren heeft de OFGV de door de deelnemende partijen bij de start van de organisatie opgelegde bezuinigingstaakstelling gerealiseerd.

Het AB heeft op 1 juli 2015 besloten dat de opgelegde taakstelling met ingang van 2016 wordt behaald middels extra inkomsten. Daarin is de OFGV de afgelopen jaren steeds geslaagd. Verwacht wordt dat dat ook voor de komende jaren het geval zal zijn. Binnen deze voorliggende begroting kan de OFGV alle opgedragen taken uitvoeren. ¹

De bijdragen van de partners voor 2019 zijn als volgt:

BATEN		Begroting incl. mitigatie (50% KPS) en Gooise Meren	Begroting volgens KPS (100%) en excl. index	Index	Begroting volgens KPS (100%) en incl. index
Nummer	Post	2018	2019	2019	2019
1	BIJDRAGEN DEELNEMERS				
1.1	Almere	€ 861.968	€ 722.454	€ 22.179	€ 744.633
1.2	Lelystad	€ 1.448.497	€ 1.548.634	€ 47.543	€ 1.596.177
1.3	Zeewolde	€ 675.232	€ 654.895	€ 20.105	€ 675.000
1.4	Flevoland	€ 3.447.249	€ 3.165.138	€ 97.170	€ 3.262.307
1.5	Urk	€ 254.283	€ 236.468	€ 7.260	€ 243.727
1.6	Dronten	€ 797.362	€ 866.359	€ 26.597	€ 892.956
1.7	Noordoostpolder	€ 935.765	€ 1.073.280	€ 32.950	€ 1.106.230
1.8	Noord Holland	€ 666.622	€ 819.834	€ 25.169	€ 845.003
1.9	Gooise Meren	€ 805.104	€ 761.823	€ 23.388	€ 785.211
1.10	Hilversum	€ 230.289	€ 240.447	€ 7.382	€ 247.828
1.11	Weesp	€ 351.542	€ 327.695	€ 10.060	€ 337.755
1.12	Huizen	€ 201.246	€ 177.038	€ 5.435	€ 182.473
1.13	Wijdmeren	€ 391.225	€ 415.856	€ 12.767	€ 428.623
1.14	Blaricum	€ 97.046	€ 135.382	€ 4.156	€ 139.538
1.15	Laren	€ 106.187	€ 124.309	€ 3.816	€ 128.126
Subtotaal		€ 11.269.615	€ 11.269.611	€ 345.977	€ 11.615.588

Ten opzichte van de oorspronkelijke meerjarenschijf uit de begroting 2018 is de bijdragen van de gemeenten Dronten en Gooise Meren verhoogd in verband met asbesttaken en is de bijdrage van Gooise Meren niet verlaagd met de taakstelling in verband met harmonisatie van het takenpakket.

De financiële bijdrage per deelnemer (exclusief de bijdrage voor directe productiekosten) is van belang voor het stemrecht in het Algemeen Bestuur. Het stemrecht percentage voor 2019 is weergegeven in de volgende tabel.

¹ De taakstelling bedroeg tot en met 2016 € 112.269. De taakstelling is in de jaren 2017 en 2018 verlaagd tot € 105.354 per jaar. De vermindering van € 6.915 wordt veroorzaakt door harmonisatie van het takenpakket van de Gooise Meren, waarbij de gemeente afstand doet van de taakstellende verlaging van de bijdrage.

2019 Deelnemer	Nieuwe verdeling bijdragen partners			
	%	Subtotaal	Directe kosten	Totaal
Almere	6,52%	743.396	1.237	744.633
Lelystad	13,99%	1.596.177	-	1.596.177
Zeewolde	5,92%	675.000	-	675.000
Flevoland	26,95%	3.073.895	188.412	3.262.307
Urk	2,14%	243.727	-	243.727
Dronten	7,83%	892.956	-	892.956
Noordoostpolder	9,70%	1.106.230	-	1.106.230
Noord Holland	7,34%	836.963	8.039	845.003
Gooise Meren	6,78%	773.272	11.940	785.211
Hilversum	2,17%	247.828	-	247.828
Weesp	2,96%	337.755	-	337.755
Huizen	1,60%	182.473	-	182.473
Wijdere meren	3,76%	428.623	-	428.623
Blaricum	1,22%	139.538	-	139.538
Laren	1,12%	128.126	-	128.126
Totaal	100%	€ 11.405.961	€ 209.628	€ 11.615.588

Andere bijdragen

In deze begroting is een schatting opgenomen van de subsidies die in 2019 worden ontvangen en die tot uitgaven leiden. Hoewel er nog geen beschikkingen zijn ontvangen, is een schatting van € 200.000 gezien voorgaande jaren haalbaar. Denk aan subsidies voor Omgevingsveiligheid, Energiebesparing en andere onderwerpen.

Taakstellende inkomsten

De taakstelling bedraagt in deze begroting € 307.500. Deze taakstelling is ook in 2018 gerealiseerd en wordt ingevuld door het genereren van meer inkomsten. Het begrotingseffect van deze structurele bezuiniging wordt in de komende begrotingen steeds in technische zin verwerkt maar zal niet meer apart worden toegelicht.

De OFGV kiest ervoor om de taakstelling door inkomsten te dekken. De OFGV gaat er van uit dat in 2019 minimaal het basistakenpakket door de deelnemers is overgedragen. Daarnaast wil de OFGV meer taken voor haar deelnemers uitvoeren, uren van eigen medewerkers dekken middels subsidies en inkomsten genereren met het Kenniscentrum OFGV. Op basis van de realisaties in 2016 en 2017 acht het DB de volgende inkomsten haalbaar:

Taakstellende inkomsten	Raming 2019
Extra opdrachten partners	€ 150.000
Eigen uren subsidies	€ 80.000
Omzet Kenniscentrum	€ 180.000
Af: extra inhuur	€ -80.000
Totaal	€ 330.000

B.1.3. Algemene dekkingsmiddelen

De OFGV ontvangt geen algemene dekkingsmiddelen.

B.1.4. Kosten van overhead

De specificatie van de overhead is als volgt:

	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
Specificatie overhead	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Personele lasten overhead personeel	1.963.503	2.012.828	2.190.287	2.243.730	2.292.643	2.346.520
Overige personeelskosten	1.171.912	843.215	869.102	890.308	909.716	931.095
Afschrijvingen	138.703	178.800	184.289	188.786	192.901	197.435
Facilitair	690.908	724.880	747.134	765.364	782.049	800.427
ICT	541.656	536.936	553.420	566.924	579.283	592.896
Financiën	27.300	25.000	25.768	26.396	26.972	27.605
Totaal	4.533.982	4.321.659	4.569.999	4.681.507	4.783.564	4.895.978

De personele overhead mag maximaal 24% bedragen. De OFGV blijft hier onder. De stijging naar 2019 houdt verband met een kleinere ruimte in het budget om direct personeel in te huren voor de uitvoering van controles.

	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
Percentage personele overhead	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Personele lasten overhead personeel	1.963.503	2.012.828	2.190.287	2.243.730	2.292.643	2.346.520
Personele lasten direct personeel	6.704.594	6.885.610	6.981.333	7.151.678	7.307.584	7.479.313
% personele overhead	22,7 %	22,6 %	23,9 %	23,9 %	23,9 %	23,9 %

B.1.5. Stelposten, vennootschapsbelasting en onvoorzien

De stelpost taakstellende inkomsten bedraagt € 307.500 en is hierboven toegelicht. Het bedrag voor onvoorzien bedraagt € 51.500 en is toegelicht op pagina 23. De OFGV hoeft geen vennootschapsbelasting te betalen, omdat resultaten behaald worden als gevolg van de wettelijke taak of zonder winststopslag.

B.1.6. Incidentele baten en lasten

De begroting 2019 bevat geen incidentele baten en lasten.

B.2. Financiële positie en toelichting

B.2.1. Uitgangspunten en ontwikkelingen ten opzichte van 2018

De wijzigingen ten opzichte van de meerjarenschijf 2019 in de begroting 2018 hebben betrekking op de overdracht van asbesttaken door de gemeenten Dronten en Gooise Meren en de harmonisatie van het takenpakket van Gooise Meren. De wijziging van de bijdrage van de Gemeente Dronten en de harmonisatie van het takenpakket van Gooise Meren zijn met een begrotingwijziging structureel verwerkt in 2017. De structurele wijziging van de bijdrage van Gooise Meren is tegelijke tijd met de ontwerpbegroting 2019 in maart 2018 voor zienswijzen naar de raden en Staten voorgelegd.

B.2.2. Geprognosticeerde eindbalans

De balansprognose tot en met 2022 is als volgt:

Balans	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
Materiële vaste activa	1.038.598	836.024	836.024	836.024	836.024	836.024
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-
Vlottende activa	5.368.063	4.092.130	4.092.130	4.092.130	4.092.130	4.092.130
Balanstotaal activa	6.406.661	4.928.154	4.928.154	4.928.154	4.928.154	4.928.154
Algemene reserve	575.000	575.000	575.000	575.000	575.000	575.000
Bestemmingsreserves	551.054	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000
Voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Vlottende passiva	5.280.606	4.053.154	4.053.154	4.053.154	4.053.154	4.053.154
Balanstotaal passiva	6.406.661	4.928.154	4.928.154	4.928.154	4.928.154	4.928.154

Voor de raming van de vaste activa en vlottende passiva is gebruik gemaakt van het gemiddelde van de jaarrekeningcijfers van de drie voorafgaande jaren. Het eigen vermogen is gebaseerd op bekende reservemutaties en een nihil rekeningresultaat.

B.2.3. Jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen

De formatie bedraagt begin 2018 140,23 fte. Ruimte in het salarisbudget wordt ingezet voor de flexibele schil en samenwerking op de bedrijfsvoering.

B.2.4. Investerings in vaste activa

De OFGV heeft geen investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut.

Investering	Afschrijvingstermijn	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Verbouwing pand	10 jaar - 2023						
Meubilair	10 jaar - 2023						
ICT hardware (computers, laptops, tablets)	3 jaar - 2016	€ 65.000		€ 87.610	€ 65.463		€ 93.859
ICT hardware (TV+TC+deurdisplay)	5 jaar - 2018		€ 55.000			€ 66.890	
Telefoons	2 jaar - 2017	€ 51.000		€ 54.627		€ 59.338	
Handhavingsschepen	30 jaar - 2045	€ 323.000					
Totaal investeringen		€ 439.000	€ 55.000	€ 142.237	€ 65.463	€ 126.227	€ 93.859

De OFGV vervangt de activa pas op het moment dat het nodig is. Dit betekent dat bijvoorbeeld ICT hardware niet na de afschrijvingstermijn van 3 jaar vervangen wordt, maar soms langer mee gaat. De niet uitgegeven kredieten schuiven daarom door naar latere jaren. Op basis van de afschrijvingstermijn worden in 2019 de ICT hardware en telefoons vervangen. Of dit ook werkelijk nodig is, blijkt bij een schouw van de activa in 2019.

De afschrijvingstermijn van de verbouwingskosten is gelijk aan de duur van het huurcontract. Voor de overige afschrijvingstermijnen is veelal de economische levensduur als uitgangspunt genomen. Deze stemmen overeen met de afschrijvingstermijnen in de Financiële Verordening. Alle kosten als gevolg van de afschrijving op genoemde investeringen zijn structureel in de begroting verankerd.

B.2.5. Financiering

De begroting van de OFGV wordt volledig gedekt uit de bijdragen van de deelnemers. De OFGV stuurt voorafgaand aan elk kwartaal een voorschotnota van 25% van deze bijdrage aan de deelnemer. Daarom heeft de OFGV geen leningen nodig voor haar reguliere taakuitvoering. De OFGV neemt deel aan het wettelijk verplichte schatkistbankieren: overtollige middelen tot € 200.000 worden aangehouden in rekening-courant bij de BNG, het meerdere wordt aangehouden bij de schatkist.

B.2.6. Reserves en voorzieningen

Algemene Reserve

De omvang van de algemene reserve bedraagt begin 2018 € 575.000.

In 2019 zijn geen onttrekkingen aan de reserve voorzien.

Eventuele rekeningresultaten worden in eerste instantie afgewikkeld met de algemene reserve. Die heeft een ondergrens van € 0 en een bovengrens van 5% van de omzet. Het maximum van de algemene reserve van deze begroting is € 606.000. Een positief rekeningresultaat wordt, na aanvulling of vorming van reserves, teruggegeven aan de deelnemers.

Doelreserve Fricatiekosten

De doelreserve frictiekosten wordt in 2017 opgeheven na onttrekking van de geraamde frictiekosten.

Innovatiereserve

De bestemmingsreserve innovatie en ontwikkeling wordt gevoed vanuit rekeningresultaten van boekjaren waarin meer inkomsten zijn ontvangen dan de taakstelling. Met betrekking tot de bestemmingsreserve innovatie en ontwikkeling heeft het AB in juni 2017 de spelregels van de bestemmingsreserve bepaald: de reserve niet ongelimiteerd wordt aangevuld, hierbij wordt een plafond van maximaal € 300.000 gehanteerd met als een peildatum van 31 december om te monitoren of dat plafond al dan niet wordt overschreden. Als op 31 december blijkt dat daarmee het plafond van € 300.000 wordt overschreden, dan wordt het meerdere als nog direct uitbetaald aan de partners.

Op basis van deze spelregels is in de begroting 2019 aangenomen dat het gemiddelde saldo van de innovatiereserve ongeveer € 300.000 bedraagt.

Reserves		
Algemene Reserve		€ 575.000
Doelreserve Fricatiekosten		€ 0
Bestemmingsreserve Innovatie en Ontwikkeling		€ 300.000
Totaal reserves		€ 875.000

Voorzieningen

De OFGV heeft geen voorzieningen.

B.2.7. EMU-saldo

Het EMU-saldo is het totaal van inkomsten minus uitgaven. Conform het Europese stabiliteits- en groeipact is de macronorm voor lidstaat Nederland een maximaal EMU-saldo van -0,5% van het bruto binnenlands product. Decentrale overheden moeten inzicht geven in de berekening van hun aandeel in dit EMU-saldo. Alle gemeenten, provincies en waterschappen moeten deze informatie aanleveren bij het CBS. Bij gemeenschappelijke regelingen vindt een steekproef plaats wanneer deze een exploitatie van € 20 mln of meer hebben. De OFGV valt hier buiten.

Berekening EMU saldo	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Exploitatiesaldo	€ 644.401	€ -4	€ -8	€ -9	€ -9	€ -9
+ afschrijvingen	€ 157.893	€ 208.800	€ 215.210	€ 220.461	€ 225.267	€ 230.561
+ dotatie voorziening	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- investering activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
+ bijdragen andere overheden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
+ desinvestering activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- aankoop grond	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
+ baten bouwexploitatie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- onttrekking voorziening	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- onttrekking reserve	€ 230.365	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- boekwinst aandelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
EMU saldo	€ 571.929	€ 208.796	€ 215.202	€ 220.453	€ 225.259	€ 230.552